

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Finnmárkku fylkkagieldda sámi gelbbolašvuoda

STRATEGIIJAPLÁNA 2011-2014

Sisdoallu

Álgosánit	3
1 Álggahus3	
1.1 Váldovuoruhansuorggit	4
1.2 Ulbmil.....	4
1.3 Proseassa	4
2 Plánavuodđu	5
2.1 Láhkavuodđu	5
2.2 Sámelága giellanjuolggadusat	5
2.3 Sámelága doaibman	5
2.4 Fylkkagieldda plánavuodđu	5
3 Dilálašvuoda čilgehus	6
3.1 Guovddášhálldahus	6
3.2 Bátnedivššohagat	6
3.3 Joatkkaskuvllat	7
3.4 Finn Márku fylkkagirjerájus.....	8
3.5 Lávdi Finn Márku	9
3.6 Politihkalaš dássi	9
4 Sámegiela geavaheapmi Finn Márku fylkkagielddas	10
4.1 Gulahallan ja diehtujuohkin	10
4.2 Iešvuodačájehheapmi ja čalmustahttin	10
4.3 Sámegiela gealboovdánahttin	11
5 Sámi kulturmáhttu	12
6 Ekonomalaš gaskaoamit	13
6.1 Guovttegielatvuodaruđat	13
6.2 Fylkkagieldda iežas ruhta sámi kulturdoaimmaide	13
Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven).	14

Álgosánit

Finnmárkku fylkkagiella Sámi gelbbolašvuoda strategiiaplána 2011 – 2014 lea bajitdási plána mii álmмуha ulbmiliid, strategiijaid ja hástalusaid, ja gusto guovddášhálddahusas ja muđui buot fylkkagiella doaimmahusain. Plánadokumeanta lea jagi 2011 rájes loktejuvvon sámi gelbbolašvuoda doaibmaplána dásis organisašuvnna strategiija plána dássái. Strategiijaplánas leat guhkesáiggi bajit dási perspektiivat ja galgá doaibmat jagi 2014 lohppii. Mun doaivvun ahte dát lea rivttes välljejuvpmi dan ektui ahte ain buorebut čalmmustahttit Finnmarkku fylkka-giella geatnegasvuodaid sámi álbmoga ektui. Plána čuovvoluvvo Finnmarkku ja Sámedikki ovttasbargošiehtadusa bokte.

Strategiijaplána lea vuosttažettiin siskkáldas plána, muhto lea maid guvllolaš dan sivas go dat gusto maiddái doaimmahusaide olggobealde guovddášhálddahusa. Dokumeanta galgá leat veahkkeneavvun ovddidit

Govva: Jørn Losvar.

sámegiela ja kultuvrra, ja leat vuodđun fylkkagiella jahkásaš doaibmaplánii.

Finnmarkku fylkka-giella háliida dáinna strategiijaplánain čalmmustahttit ja buoridit sámegiela ja kultuvrra gealbbu olles organisašuvnna.

Runar Sjästad

Runar Sjästad
fylkkasátnejođiheaddji

1 Álggahus

Fylkkalávdegoddi dohkkehii jagi 2001 vuosttaš gearddi sierra “Sámi gelbbolašvuoda doaibmaplána 2001 – 2005 Finnmárkku fylkkagielddas”. Fylkkadiggi ođasmahtii plána jagi 2007. Fylkkalávdegoddi mearridii áššis 10/25 ođasmahtit “Sámi gelbbolašvuoda doaibmaplána 2007 – 2010” ja ahte fylkkadiggi dan dohkkeha geassemánu 2011.

Doaibmaplána ođasmahtedettiin mearridii fylkkalávdegoddi áššis 10/4 doaibmaplána rievdadit strategii-japlánan dan sivas go plána lea fylkkagieldda suorgerasttideaddji plána mas leat bajitdási ulbmilat, strategiiat ja hástalusat. Rievdadus čuovvu de iežas fylkkagieldda plánabagadallama. Plána formálalaš namma rievdaduvvui “Finnmárkku fylkkagieldda sámi gelbbolašvuoda strategiiaplána 2011-2014” Strategiiaplána oktavuodas ráhkaduvvo de sierra doaibmaplána mii čájeha movt strategiiaplána ulbmilat ja strategiiat čuovvoluvvojit. Doaibmaplána ođasmahttojuvvo jahkásaččat.

Strategiiaplána sisttisdoallá fylkkagieldda bajitdási ulbmiliid, strategiiat ja hástalusaid movt ovdánahttit sámegeiela ja kultuvrra. Fylkkaráđđeolbmás lea válđoovddas-vástádus plána čuovvleapmái, ja ossodatjodiheddjit galget fas vástidit strategiiaplána čadaheami iežaset suorggis.

Finnmárkku fylkkagieldda oázžu guovttegielatvuodaruđaid Sámedikkis ja dat geavahuvvojit čadahit sámi gielladoaimmaid organisašuvnnas. Dasa lassin lea

fylkkagielddas ja Sámedikkis ovttas-bargošiehtadus ee. sámegeiela ovdánahttima ja raporterema birra. Ovttasbargošiehtadus deattuha ahte sámegeiela ovdánahttin ja nannen lea dehálaš. Jos fylkkagieldda galgá lihkostuvvat giellaovdánaht-timiin, de gáibiduvvo ahte fylkka-gielddas leat buorit ekonomalaš rámmaeavttut. Danne galggašii guovttegielatvuodaruđaidj uol-ludemiid buorebut sáhttit einnostit.

1.1 Válđovuoruhansuorggit

Finnmárkku fylkkagieldda sámi gelbbolašvuoda strategiiaplána 2011-2014 joatká válđovuoruhansurggiid mearriduvvon Sámi gelbbolašvuoda doaibmaplána 2007 – 2010:

- Ovdánahttit ja čalmustahttit sámegeiela Sámelága giellan-juolggadusaid ektui
- Nannet máhtu sámi kultuvrras fylkkagieldda organisašuvnnas

1.2 Ulbmil

- Bálvait álbmoga sámegeilli, njálmmálaččat ja čálalaččat
- Fylkkagieldda bargit dovdet sámi kulturáššiid

1.3 Proseassa

Fylkkalávdegoddi mearridii áššis 10/25 nammadit bargojoavkku ođasmahttit Finnmárkku fylkka-gieldda sámi gelbbolašvuoda strategiiaplána 2007-2010. Joavkkus oasálaste áirasat kultur- ja valáštallanossodagas, o ahpahusossodagas, DT-ossodagas, doku-meanta- ja bálvalusossodagas, plánaossodagas ja FFG opmodagas. Sámi giellaráđđeaddi lea jodihan

bargojoavkku. Stivrenjoavkun doaim-mai gealbolávdegoddi.

Strategiiaplána barggu oktavuodas čadahii bargojoavku QuestBack-jearahallama olles fylkkagielddas, gávdnan dihtii mo fylkkagieldda bargit ja ossodagat dovdet ja ávkkástallet doaibmi sámi gelbbolašvuoda doaibmaplána. Vástádusat leat geavahuvvon strategiiaplánar áhkadeamis.

Bargojoavku čilgii gealbolávdegoddi čeahkkimis skábmamánu 24. beaivve 2010 manne lea dehálaš ráhkadit strategiiaplána iige doaibmaplána. Gealbolávdegoddi lea digaštallan strategiiaplána árvalusa guovvamánu 23. beaivve 2011 ja sádden plána gulaskuddamii fylkkagieldda ásahusaide ja doaimmahusaide, ja gulaskuddanáigi lei cuoŋománu 1. beaivve 2011. Gealbolávdegoddi dohkkehii čeahkkimis miessemánu 24. - 25. beaivve 2011 Finnmárkku fylkka-gieldda sámi gelbbolašvuoda strategiiaplána 2011-2014 ja mearridii ovddidit strategiiaplána fylkkadikki čeahkkimii geassemánu 15.-16. beaivve 2011 loahpalaš dohkkeheapmái.

2 Plánavuodđu

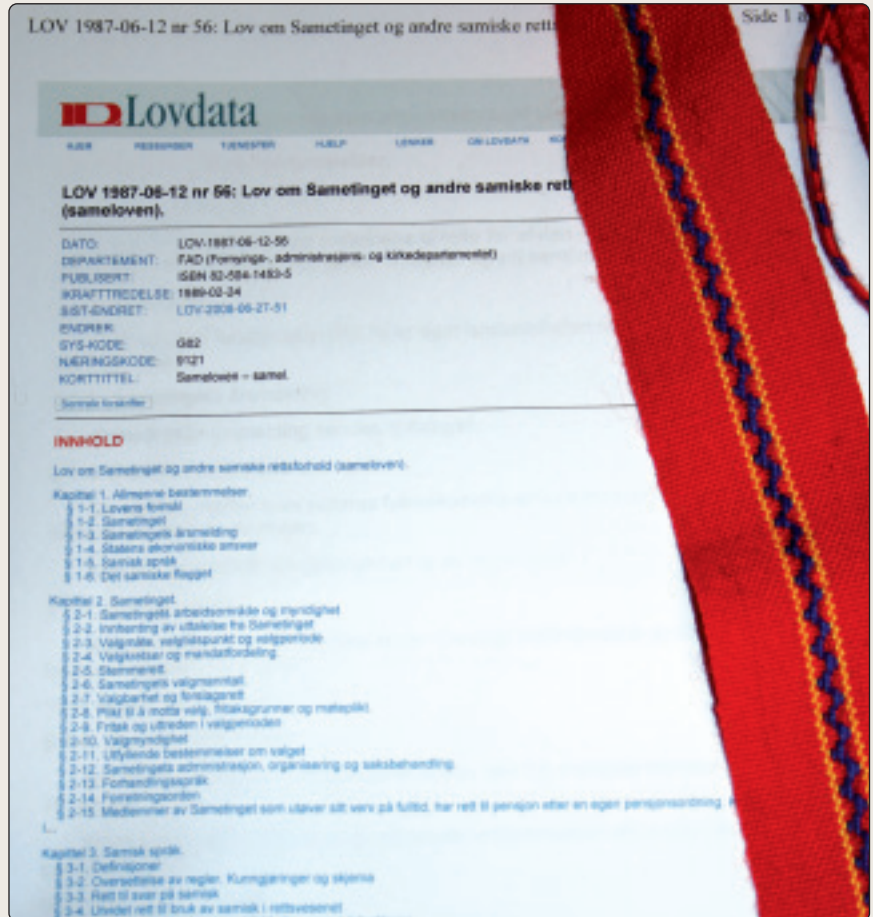
2.1 Láhkavuodđu

Álbmoga rievttit geavahit sámegejala leat láhkavuodustuvvon olu lágain, maiddá riikkaidgaskasaš šiehtadusain. Deháleamos lágat leat sámeláhkka, nammaláhkka, báikenammaláhkka ja oahpahusláhkka. Báikenammaláganj uolggadusat addet vuoigatvuodaid geavahit sámi báikenamaid. Nammaláhkka addá sámi álbmogii vuoigatvuodá geavahit iežaset árbevirolaš olbmonamaid. Oahpahusláhkka § 6-3 sisttisoallá njuolggadusaid sámi joatkkaskuvla oahpaha birra. Dás daddjo ahte “sápmelaččain lea vuoigatvuodta oázžut sámegejal oahpaha joatkkaskuvllas”.

2.2 Sámelága giellanjuolggadusat

Sámelága giellanjuolggadusat leat doaimman ođđajagimánu 1.beavve 1992 rájes ja gustojit maiddá Finnmarkku fylkkagildii. Giellanjuolggadusaid ulbmil lea gáhttet ja ovddidit sámegejala, ja erenoamážit nannet sámegejala geavaheami almmolaš oktavuodain. Sámegejala ja dárogejala leaba sámelága § 1-5 mielde ovtaárvošaš gielat Norggas. Láhkka galgá sihkarastit álbmoga vuđolaš rivttiid geavahit sámegejala. Lea dehálaš mearkašit ahte hálddašanguovlluid ráddjen lea ráddjejuvvon gáibádus, ja sámelága njuolggadusat leat vuolleráddjejuvvon gáibádus.

Sámegejala hálddašanguvlui gullet 1.1.2011 čuovvovaš gielddat: Kárášjohka, Guovdageaidnu, Deatnu, Unjárga ja Porsángu Finnmarkkus, Gáivuotna ja Loabága suohkan Romssas, Divttasvuotna Nordlándas ja Snåasa Davvi-Trøndelagas.

Giellanjuolggadusat gustojit vel Finnmarkku fylkkagildii danin go leat gielddat fylkkas mat gullet sámegejala hálddašanguvlui.

2.3 Sámelága doaimman

Fylkkagieldda ásausat ja doaimmausat galget čuovvut čuovvovaš gáibádusaid bálvalit sámi álbmoga sámegejillii:

- Dieđiheamit sámegejillii, nugo almmuhusat ja galbemat
- Fylkkagieldda neahttasiidduin galget dieđut sámegejillii gávdnamis
- Jorgalit dokumeanttaid sámegejillii ja dulkot sámegejillii ja dárogejillii
- Juolludit bálkáhuvvon virgelobi bargiide oahppat sámegejala

- Vástidit sámegejillii čálalaččat dárbbu mielde
- Bátneviššohagat galget sáhttit sámegejillii bálvalit sámegejagiid dikšunbáikkis

2.4 Fylkkagieldda plánavuodđu

Fylkkadiggi lea fylkkagieldda ekonomiiaplána 2011 – 2014 oktavuodas mearridan váldoulbmilin ja oasseulbmilin čuovvovit doaimbijuid ja guovttegielatvuodaruđaid geavaheami “Sámi gelb-bolašvuodá doaimmaplána” ektui.

3 Dilálašvuoda čilgehus

Finnmárkku fylkkagielda gullá sámi hálddašanguvlui ja das lea de erenoamáš ovddasvástádus ovddidit ja nannet sámegeiela ja kultuvrra. Lea dehálaš ahte buot doaimmahusat leat dihtomielaččat dán geatnegasvuodas.

Finnmárkku fylkkagielddas lea jagi 2006 rájes leamaš sámi giellaráđdeaddi gii doaimmaha giella áššiid fylkkagielddas. Giellaráđdeaddis lea suogerasttideaddji virgi, ja sus lea koordineren ovddasvástádus dasa mii guoská sámegeillii.

Sámelága giellanjuolggadusat gustojit čuovvovaš fylkkagieldda doaimmahaide:

Guovddášhálldahusa 14 ossodaga, bátnedearvašvuoda 20 divššohaga, 8 joatkkaskuvlla, 1 álbmotallaskuvla, Finnemárkku fylkkagirjerádjosa 2 ossodaga, Lávdii Finnemárkku oktan Kultuvrralaš skuvlalávkkain, Musihkka Finnemárkkus ja Sápmi

Music. Dasa lassii politihkalaš dássi gos politihkkariin lea vuoigatvuohta dulkonbálvalussii, ja jos háliidit de galget sáhttit ovddidit áššiid sámegeillii, njálmálaččat ja čálalaččat.

3.1 Guovddášhálldahus

Fylkkagielda lea dahkan šiehtadusa ahte virgealmuhusat, oktasašalmuhusat ja dieđáhusat almmuhuvvojit sámegeillii.

Lea FFG opmodaga ovddasvástádus galbet fylkkagieldda visttiin. Fylkkaviesus lea diehtotávval goappaš gillii, nu maiddái olgogalbbat, seaidnegalbbat ja uksagalbbat, ja dát ođasmahttojuvvojit dárbbu mielde.

Čoahkkimat ja doalut almmuhuvvojit sihke dáro- ja sámegeillii diehtujuohkinšearpmas boadáhagas.

Guovddášhálldahusa bargiide leat lágiduvvon sámegeiel álgokursat ja joatkkakursat. Kursat leat lágiduvvon beaivet ja bargit leat

ožžon bálkáhuvvon virgelobi čuovvut kursaid. Kursaid oktavuodas lea ee. dollojuvvon 5-beaivásaš giellalávgun giellaguovddážiiguin ovttas Unjárggas ja Deanus.

Fylkkagieldda gihpa “Maid guhte bargá guovddášhálldahusas” lea almmuhuvvon goappaš gillii. Bargiid nammakoarttat leat maid čállojuvvon sámegeillii.

Fylkkagieldda neahttsiidduin www.ffk.no čállojuvvojit áigeguovdilis ođđasat duollet dálle sámegeillii. Fylkkagieldda neahttsiidduid ođasmahttinbargu álggahuvvo jagi 2011, ja ollislaš neahttsiiddut sámegeillii leat plánejuvvon almmuhuvvot dan oktavuodas.

Mii guoská sámi báikenamaid geavaheapmái poastta oktavuodas, de leat sámegeiel báikenamat biddjojuvvon poastavuogádahkii, ja jos sisabohtán reivet ja e-poasttat leat sámegeillii, de vástiduvvojit seammá gillii. Muđui lea háreve ahte fylkkagielda oažžu reivviid dušše sámegeillii.

Fylkkagielda lea juo mánga jagi buvttadan sáme- ja dárogeielat seaidnekaleandara oktan mearkabeivviiguin čalmustahttin dihtii sámegeiela. Kaleandara lea bures vuostáiváldán, ja sáddejuvvo buot doaimmahaide, politihkkariidda ja ovttasbargoguimmiide. Dehálaš dokumeanttat nugo guhkesáiggi plánat ja fylkkagieldda jahkediđáhus jorgaluvvojit sámegeillii. Dát almmuhuvvojit maid

Giellagiella čoahkkin golggotmánus 2011, Kárášjogas.

fylkkagieldda neahttasiidduin. Ovda-
mearkan sáhtta namuhit: Guvllolaš
kulturstrategiijatF innmárkkus
2008 – 2014, Kultuvrralaš skuvla-
lávka, Joatkkaskuvllaid skuvlakata-
loga, Guvllolaš johtalusplána
2010 – 2013 ja jahkedieđáhus 2010.

Dasa mii guoská sámegielat DT-
čovdosiidda de dat doibmet bures
Finnmárkku fylkkagielddas. Sámegiel
čállinprográmma galgá biddjot
standárdan buot fylkkagieldda
dihtoriidda jagi 2011.

Neahttasiidduin www.finnmark.no
leat dieđut čállojuvvo sámegillii.
www.finnmark.no siidduin leat
dieđut mo eallit ja orrut Finn-
márkkus, bargovejolašvuođaid ja
gaskaomiid birra Finnmárkkus.

3.2 Bátnedivššohagat

Finnmárkku fylkkagieldda lea mánga
jagi rahčan virgádit sámegielat
bátne-doaktáriid. Sámegielat bargit
váiolt buot bátne-divššohagain sámi
hálddašanguovllus. Eanemus dárbu
sámegielat bargiide lea guovlluin
gos mánát ja vuorrasat olbmoat eai
ádde dárogiepla.

Muđui leat bargit ožžon virgelobi
bálkkáin váldit lassioahpahusa sámi
kulturmáhtus.

Sámegielat bargit sámi hálddašan-
guovllu bátne-divššohagain:

Buot bátne-divššohagain leat
olggolbbat, uksa- ja seaidnegal-
bat dáro- ja sámegillii, muhto lea ain
dárbu ođasmahttit seaidne- ja

uksagalbbaid, ja galbet ođđa visttiid.
Bátne-divššohagaid neahttasiidduin
eai leat dieđut sámegillii ja sáme-
gielat diehtujuohkin váilu pasieant-
taide.

Bátne-divššohagat	Bátne-dearvaš- vuođáčállit	Bátne- divššárat	Bátne- doaktárat	Bargiid lohku
Guovdageaidnu		2	1	5
Karášjohka	1	1	0	6
Porsángu	1	0	0	7
Deatnu		1	0	4
Sieidá	2	0	0	4
Unjárga	0	0	0	2

Cealkkasátnegirjjáš lea ráhkaduvvon
dáro- ja sámegillii maid bargit
sáhttet geavahit pasieanttaid ektui
geat eai hálddaš dárogiepla. Kará-
šjoga bátne-divššohat bargiide lea
lágiduvvon sámegielkursa. Sáva-
hahti lea ahte sullasaš kurssat
lágiduvvojit bargiide Guovdagea-
innus ja Deanus.

Yngve Johansen logaldallá sámi báikenamaid birra.

3.3 Joatkkaskuvllat

Sámegiella oahpahuvvo ieš guđet dásis eanaš fylkkagieldda joatkkaskuvllain. Sámeláhka ja oahpahusláhka addá vuoigatvuođa sámegiell oahpahussii. Sámelága § 3-8 ja oahpahuslága § 6-3 vuodul lea juohkehaččas vuoigatvuohta oážžut oahpaha sámegiella. Finnmárkku fylkkagieldda ja Sámedikki gaskasaš ovttasbargošiehtadusa, artihkkala 15 mielde, áiguba dát guokte beali váikkuhit dasa ahte fylkkagieldda joatkkaskuvllat lágídit oahpaha sámi guoskevaš fágain ja muđui sámi áššiid birra. Buot oahppit galget oážžut sámegiell oahppo-fálaldaga.

Oahppit geat lohke sámegiella skuvlajagi 2009/2010:

Skuvllat	Oahppit
Álttá joatkkaskuvla	107
Davvenjárgga maritiibma fágaskuvla ja joatkkaskuvla	2
Leavnja joatkkaskuvla	7
Girkonjárgga joatkkaskuvla	20
Čáhcesullo joatkkaskuvla	36
Deanu joatkkaskuvla	1
Oktiibuot	173

Skuvlajagis 2008/2009 skuvlajahká 2009/2010 lea ohppiid lohku joatkkaskuvllain lassánin 135 oahpis 173 oahppái guđet válljejit oahppat sámegiella. Lassáneapmi dahká 28%.

Mis leat 11 oahpaheaddji geat oahpahit sámegiella joatkkaskuvllain. Golbma skuvlla eai oahpat sámegiella. Dát leat skuvllat Hámmarfeasttas, Honnesvágis ja Várggáin. Lea hui dábálaš ahte dušše muhtun jagiid leat oahppit dáid skuvllain geat háliidit oahppat sámegiella. Dán skuvlajagi ii leat ii oktage oahppi háliidan lohkat sámegiella Várggáid ja Hámmarfeastta joatkkaskuvllas, muhto Davvenjárgga maritiibma fágaskuvllas ja joatkkaskuvllas leat guokte oahppi.

Dat mii guoská oahpahan gelb-bolašvuhtii, de lea golbma oahpaheaddji juohke skuvllas, Álttá joatkkaskuvllas, Girkonjárgga joatkkaskuvllas ja Čáhcesullo joatkkaskuvllas, geat oahpahit sámegiella. Deanu - ja Leavnja joatkkaskuvllas lea goappás ge okta sámegiell oahpaheaddji. Girkonjárgga joatkkaskuvla lea fylkka áidna joatkkaskuvla geas lea iežas neahttasiidu sámegillii. Sámegiell

oahpaheaddjit bálkáhuvvojit buvttadit sámegiella teavsttaid. Dasto skuvla pláne maid čađahit proševtta ásahtit rájiid rasttildeaddji fierpmádaga sámegiell oahpaheaddjiid várás.

Galbbaid oktavuodas leat buot skuvllain dáro- ja sámegiella olgogalbbat ja uksagalbbat. Ain lea dárbu ođasmahttit uksagalbbaid ja ođđa visttiid.

Dasto lea dábálaš ahte skuvllat lágídit sámi temávahku sámi álbmotbeaivvi ávvudeami oktavuodas, guovvamánu 6.beaivve.

3.4 Finnmárkku fylkkagirjerádjju

Finnmárkku fylkkagirjerádjosa strategiiaplána 2005-2014 deattuha ahte fylkkagirjerájus galgá nannet girjerájusbálvalusa olles Finnmárkku álbmogii. Dát mielddisbuktá ovddasvástádusa juohkit dieđuid sámi girjjálašvuođas ja kultuvrras. Dát dahkko Sámedikki girjerádjosiin ovttas.

Fylkkagirjerájus galgá movttiidahttit gielladaid girjerádjosiid ovddidit iežaset bálvalusaid ja gealbbu. Sámi girjerájus bálvalusaid ektui lea áigeguovdil lágídit girjjálašvuođa gaskustankurssa girjerájus bargiide geat bálvalit sámegiellagiid, ja livččii dárbu bissovaš fálaldagaide Finnmárkku girjerádjosiidda ja skuvllaide gos sámi girječállit dahket gierdomátkkiid sihke mánáid, nuoraid ja rávis olbmuid várás.

Fylkkagirjerádjosa sámi girje-, musihkka- ja filbmačoačkáldat lea buot fylkka ássiid várás, maid lea vejolaš luoikkahit giellada girjerádjosiid bokte. Čoačkáldat sisttisdoallá maid girjjiid sápmelaččaid birra mángga gillii, mii dávjá ođasmahttojuvvo. Dasto lea fylkkagirjerádjosis govvaarkiiva gos leat olu

: Ann-Britt Svane, Finnmárku fylkkagirjerájus ođđa girjerájushoavda
Govven: Kari Bjørkli Thomassen

govat leat sápmelaččain, ja dat gaskkustuvvo ee. neahta bokte. Fylkkagirjerájus bargá ovttas Sámi arkiivvain Guovdageainnus Finnmárku priváhta arkiivva fierpmádaga bokte.

Finnmárku riikkaidgaskasaš girjálášvuodafestivála lea bissovaš doaimbidju, maid Finnmárku fylkkagirjerájus lágida, ee. Sámedikkiin ovttas. Sámi giella ja kultuvra lea ožžon viiddis saji jagi 2012 festivála prográmmas.

3.5 Lávdí Finnmárku

Lávdí Finnmárku ásahuvvui ođđa kulturásahussan jagi 2010. Dat lea fylkka stuorimus musihkkavásáhusaid buvttadeaddji, okta Davvi-Norgga stuorimus musihkkalági-deaddji, ja das lea oppalohkái stuorimus ja nannoseamos musihkkafierpmádat olles Barents-guovllus. Sámi musihkkaásahusat Sápmi Music (SAMU), Kultuvrralaš skuvlalávka ja Musihkka Finnmárku gullet Lávdí Finnmárkui.

SAMU lea sierra ovttat mii gullá Lávdí Finnmárkui, ja dan váldobargun lea musihka bokte gáhttet sámi

kulturárbbi ja kultuvra. SAMU lea vuodđuduvvon sámi árbevieruid ala, ja galgá leat mielde hábmemin sámi musihka ođđaáigásaš Sámis. SAMU buvttada ieš musihka ovttas ámmát musihkkáriiguin miehtá Sámi. SAMU ruhtada sámi musihkkadoaimmaid. Juohke jagi nammaduvvo “Jagi artista” ja son čuvvojuvvo jagi miehtá. SAMU háliida hukset fierpmádaga mas leat mielde čuojahanbáikkid, festiválat ja eará musihkkajoregat,

booking ásahusat, buvttadeaddjit jna. ja maid čuojaheaddjit sáhttet ávkástallat. SAMU:s lea buvttadeaddji 50% virggis mii galgá eren-oamážit bargat sámi musihkkaovdidemiinF innmárkkus. SAMU ruovttusiidu lea diehtjuohkima ektui dehálaš ja ođasmahttojuvvo dađstaga. Buot dieđut ja ođđasat čállojuvvojit sihke dáro- ja sámegillii, nu guhkás go lea vejolaš. Lávdí Finnmárkkus lea okta bargi gii hálddaša sámegiela čálalaččat ja njálmmálaččat ja okta gii ádde sámegiela. “Kultuvrralaš skuvlalávka” vuodđo- ja joatkkaskuvllaid várás jorgaluvvo sámegillii.

3.6 Politihkalaš dássi

Dáro- ja sámegiella lea ovtadásásaš gielat Norggas. Fylkkadiggi lea mearridan dán čalmmustahttit dulkonbálvalusa bokte sámegilli ja dárogillii. Sii geat háliidit hállat sámegiela fylkkadikki čoahkkimiin besset dan dahkat. Fylkkagielddas lea dulkonšiehtadus mii doaimbá bures. Fylkkadikki čoahkkimat ja fylkkalávdegotti čoahkkimat almmuhuvvojit sihke sáme- ja dárogillii.

Niko Valkeapää lea jagi 2012 sámi artista ja Elin Käven lei jagi sámi artista 2011.
Govven: Kari Bjørkli Thomassen

4 Sámegeiela geavaheapmi Finnmarkku fylkkagielddas

Finnmarkku fylkkagieldda sámi gelbbolašvuoda strategiijaplána 2011 – 2014 áigumuš lea ahte ain joatkit sámegeiela čalmmustahttimiin ja geavahit sámegeiela viidábut go dan maid Sámeláhka gáibida. Finnmarkku fylkkagielda áigu ain joatkit barggu ahte:

- Sámegeielagat galget beassat hállat ja čállit sámegeiela almmolaš oktavuodain
- Álbmot galgá oaidnit sámegeiela almmolaš oktavuodain
- Bargit galget oažžut vejolašvuoda oahppat sámegeiela

4.1 Gulahallan ja diehtujuohkin

Sámelága giellanjuolggadusaid § 3-2 mielde galget almmuhusat ja dieđiheamit gávdnot sihke sáme- ja dárogillii. Finnmarkku fylkkagieldda áigumuš lea maid ahte fylkkagieldda neahttaođđasat galget sámegeillii čállojuvvot. Dássázii lea fylkkagielda almmuhan áigeguovdilis ođđasiid sámegeillii dárogielat neahttsiidduin. Jagi 2011 galget dárogielat neahttsiiddut ođastuvvot, ja dán barggu oktavuodas galget maid sámegeielat neahttsiiddut ásahuvvot. Sierra sámi neahttsiidduid ásaheapmi mielddisbuktá lassigoluid jorgalandoaimeaide.

SAMU háliida ovdánahttit sámegeielat neahttsiidduid, ja dan oktavuodas lea lunddolaš ahte dieđut ja almmuhusat čállojuvvot sihke sáme- ja dárogillii.

Sámedikki guovttegielatdoarjagiid juolludaneavttut eaktudit ahte guovttegielatvuodaruđat geavahuvvot maiddá sámi neahttsiidduide.

Hástalusat

- Finnmarkku fylkkagielddas váilot sierra sámi neahttsiiddut, seammá láganat go dárogielat neahttsiiddut
- Jorgalit buot dieđuid sámegeillii neahttsiidduide lea resursagáibideaddji. Sámegeielat siiddut eai ođasmahttojuvvo seammá láhkai go dárogielat siiddut
- Dahkat organisašuvnna eanet didolažžan das makkár dokumentat, plánat ja katalogat galget gávdnot sámegeillii
- Fuolahit ahte šiehtadusat ja rutiinat dahkkojuvvot mat gusket sámegeielat almmuhusaide ja dieđihemiide
- Almmuhusat, dieđiheamit ja preasaodđasat galget gávdnot sámegeillii
- Sámegeiel máhtu váilivuoda geažil gávdno uhcán diehtujuohkin sámegeillii, erenoamážit bártnedivššohagain sámi hálddašanguovllus

Strategiijat

- Ásahit fylkkagieldda sámegeielat

- neahttsiidduid jagi 2011 mielde
- Jorgalit ja ođasmahttit dieđuid neahttsiidduin dássálagaid dárogielat siidduiguin
- Guhkesáiggi plánaid jorgalit sámegeillii. Jahkedieđáhus, Oahppokataloga ja Kultuvrralaš skuvlálávka jorgaluvvo jahkásaččat
- Almmuhit virgealmmuhusaid, oktasašalmmuhusaid, dieđihemiid ja preasaodđasiid sámegeillii
- Bártnedivššohagat sáddejit dábaš diehtoreivviid ja diibmokoarttaid sihke sáme- ja dárogillii

4.2 Iešvuodačájehheapmi ja čalmmustahttin

Norggas lea sámegeiella ja dárogieella seamma dássásaš gielat. Dán galgá nu guhkás go vejolaš čalmmustahttit buot fylkkagieldda doaimmahusain. Galbema oktavuodas lea FFG opmodagas teknihkalaš ovddasvástáduš, ja das galgá oppalaš diehtu fylkkagieldda visttiid galbemiid birra. Galben lea dehálaš doaibmabidju mii ollašuttá sámelága njuolggadusaid ulbmiliid, ahte čalmmus-

Giellaoahppa luonddus.

Goven: Elen R Sara

tahttima bokte almmolaš oktavuodain suodjalit ja nannet sámegiela.

Hástalusat

- Fylkkagieldda viesut galget galbejuvot sihke dáro- ja sámegillii, muhto váilot galbemat ođđa viesuin ja ođasmahttimat boares viesuin
- Čállit riehta sámi namaid, báikenamaid, čujuhusaid jna. doaimmahusaid poastavuogádagas ja arkiivavuogádagas
- Biddojuvvo uhcán deaddu čalmustahttit sámegiela iešguđet lágan dieđáhusaid bokte, erenomáš vuordinlanjain, káffelanjain, čoaškanlanjain ja boadáhagain
- Galbanamahusat fylkkagieldda viesuin eai leat ovttahttojuvvon
- Profileret Finnmárku fylkkagieldda sáme- ja dárogiella geavaheaddjin

Strategiijat

- Ahte doaimmahusat jahkásaččat sáddejit dieđuid FFG opmodahkii dan birra mii lea galbejuvvon ja mii vel váilu
- Fuolahit ahte buot fylkkagieldda ođđa viesuin leat galbbat goappaš gillii ja ahte galbbat dađistaga ođasmahttojuvvojit fylkkagieldda viesuin ja huksehusain
- Ráhkadit kataloga gos leat mielde fylkkagieldda galbanamahusat
- Fuolahit ahte sámi namat, báikenamat, čujuhusat jna. čállojuvvojit riehta fylkkagieldda arkiiva- ja poastavuogádagas ja doaimmahusain
- Doaimmahusat bidjet dieđuid sámegillii vuordinlanjaide, čoaškanlanjaide, boadáhagaide, nugo plakáhtaid ja gihppagiid
- Doaimmahusat fuolahit ahte sámegielat diehtjuohkin lea álbmogii ja pasieanttaide gávdnamis
- Fylkkagieldda guovttegielat kalendar ain buvttaduvvo ja geava-

Giellalávgun borgemánus 2011 Bissojogas.

Gowven: Elen R Sara

- huvvo buot fylkkagieldda bargiin ja politihkkáriin
- Ahte fylkkagieldda guovddášhálldahusa gihpa “Maid guhte bargá guovddášhálldahusas” almmu - huvvo goappaš gillii
- Bargiid nammakoarttat čállojuvvojit maiddá sámegillii

4.3 Sámegiela gealbovdánahttin

Finnmárku fylkkagieldda lea Sámelága giellanjuolggadusaid mielde geatnegahtton láhčit diliid nu ahte bargit ožžot bálkáhuvvon virgelobi oahppat sámegiela.

Hástalusat

- Buoridit sámegiela máhtu njálmmálaččat ja čálalaččat. Olbmot geat váldet oktavuoda doaimmahusaiguin, omd. divššu ja eará oktavuodain galget sáhttit geavahit sámegiela njálmmálaččat ja čálalaččat ja oazžut sámegillii vástáduša
- Ahte fylkkagieldda bargit geat dan háliidit galget oazžut vejolašvuoda buoridit sámegiela máhtuset
- Buorebut geavahit DGT-vejolašvuodaid mat gávdnojit sámegiela várás, vai mii sáhttit addit buriid almmolaš bálvalusaid sámegillii

- Gelbbolašvuhta sámegielas, kultuvrras ja servodateallimis galgá addit lassikvalifikašuvnna virgádemiiido ktavuodas
- Sámegiel oahpaheaddjit háliidit nannet iežaset fágagealbbu searvama bokte sámi hálldašangieldaid oktasáš Giellagiella forumii

Strategiijat

- Bargat ahte Finnmárku fylkkagieldda doaimmahusain leat bargit geat máhttet hállat ja čállit sámegiela
- Lágidit diliid nu ahte fylkkagieldda sáhttá fállat bargiide gealbolokten kurssaid sámegielas ja ahte dása várrejuvvo ruhta
- Deattuhit máhtu sámegielas, kultuvrras ja servodateallimis dehálaš lassigelbbolašvuontan virgealmmuhusain
- Dihtorprográmmat galget gávdnot mat álkidahttet sámegiela geavaheami doaimmahusain
- Skuvlaeaggát galgá fuolahit ja máksit goluid vai sámegiel oahpaheaddjit besset searvat Giellagiella oktasáš čoaškanmiidda, mat dollojuvvojit guktii jagis

5 Sámi kulturmáhttu

Mii ássat fylkkas gos lea nanu ja ealli sámi kultuvra. Danne lea dárbu ahte fylkkagieldda bargiin leat vuodđodieđut sámi kultuvrra ja servodateallima birra. Dán oktavuodas sáhtta leat dárbu lágídit dábálaš kurssaid, temákurssaid, dahje erenoamáš heivehuvvon temábeivviid doaimmahusaide. Doaimmahus ferte ieš plánet dákkár kurssaid, ja kurssat ruhtaduvvojit bargiidpolitihkalaš ruđaiguin várrejuvvon sámi kulturdoaimmaide.

Fylkkagieldda ja Sámedikki gaskasaš ovttasbargošiehtadusas boahdá ovdan ahte bealit háliidit álggahit guoimmuhanortnega Finnmárkku fylkkagieldda ja Sámedikki bargiid gaska. Galledemiid ulbmilin lea bargiid máhtu buoridit. Bealit leat maid ovttaoavilis ahte sis lea oktasaš ovddasvástádus das ahte Finnmárkku álbmogis ja almmolaš ásusain lea diehtu ja máhttu sámi áššiid birra. Máhttolokten gelbbolašvuodaulbmilat leat ee. ahte oahppit galget dovdat sámi kultuvrra, girjjálašvuoda ja servodateallima. Danne lea dehálaš ahte joatkaskuvlla oahpaheddjiin lea máhttu čadáhít gelbbolašvuodaulbmiliid.

Hástalusat

- Sávahahtti lea ahte fylkkagieldda bargiin lea máhttu sámi kultuvrras ja servodateallimis
- Loktet máhtu Sámedikki doaimmaid ektui, mii lea nannejuvvon ovttasbargošiehtadusas gaskal Finnmárkku fylkkagieldda ja Sámedikki
- Finnmárkku fylkkagieldda háliida

Boahhteáigi.

Govven: Elen R Sara

joatkit barggu ovdánahttit sámi girjjálašvuoda ja kultuvrra gaskusteami girjerádjosiin

- Finnmárkku fylkkagieldda háliida ovdánahttitgealb oloktendoaimmabijuid sámi girjerájusbálvalusas

Strategiijat

- Fuolahit ahte lágíduvvojit gealbolokten kurssat sámi kultuvrras ja sámi servodateallimis buot fylkkagieldda bargiide
- Ávvudit sámi álbmotbeavvi sámi kulturdoaimmaiguin ja áigeguovdilis sámi guoskevaš temáiguin

- Ásahišgoahit guoimmuhanortnega Sámedikki ja Finnmárkku fylkkagieldda bargiide
- Fuolahit ahte Finnmárkku fylkka-girjerádjus sáhtta ovdánahttit sámi čoakkáldaga
- Fuolahit ahte lágíduvvojit gealboloktendoaimmats ámig irjjálašvuodas, mitalandáiddus jna.
- Várret ruđa strategiijaplána čuovvleapmái dasa mii guoská sámi kulturmáhtu bajideapmái

6 Ekonomalaš gaskaoamit

6.1 Guovttegielatvuodaruđat

Finnmárkku fylkkagiella lea jagi 1993 rájes ožžon guovttegielatvuodaruđaid Sámedikkis. Guovttegielatruđat geavahuvvojit ee. almmuhusaide, jorgalemiide, sámi interneahhtasiidduide, dulkomii ja sámegiela oahpahussii. Sámedikki ruđat eai sáhte adnot njuolgut joatkkaoahpaha doaimbijuide.

Sámediggi lea njukčamánu 2011 dohkkehan ođđa meroštallan-njuolggadusaidda guovttegielatvuodaruđaide. Guovttegielatruđat rivdet dál gollostivrenmálles ulbmilstivrenmállii mas meroštallanvuoddu lea guovtti oasis; vuoddo- ja bálvalusoassi ja ovddidanoassi. Vuoddo- ja bálvalusoassi lea 75% fylkkaid guovttegielatruđain ja buot fylkkagiellatruđat ožžot seamma olu. Ovddidanoassi lea 25% fylkkaid guovttegielatruđain.

Vuoddo- ja bálvalusoassi juolludaneavttut:

- Galli bargis lea gelbbolašvuoha bálvalit álbmoga sámegillii njálmálaččat ja/dahje čálalaččat
- Gallis leat ožžon sámegieloahpaha
- Interneahhtasiidduin leat dieđiheamit, dieđut, skovit ja teavsttat sámegillii
- Galle guovttegielat dokumeantta (sáme- ja dárogillii)

Ovddidandoarjja juolluduvvo barguid ja čađahuvvon doaimmaid ektui jagis jahkái ja ovttasbargošiehtadusa ektui gaskal fylkkagiella ja Sámedikki. Ovttasbargošiehtadus galgá ee. sisttidoallat ulbmiliid ja strategiijaid movt fylkkagiella áigu ollašuttit sámelága giellanjuolggadusaid, ja movt fylkkagiella áigu geavahit ovddidanoasi.

Guovttegielatruđat geavahuvvojit Finnmárkku fylkkagiella jahkásaš sámi gelbbolašvuoda doaimbaplána mielde. Bušeahtta ja doaimbaplána sáddejuvvo Sámediggái.

6.2 Fylkkagiella iežas ruhta sámi kulturdoaimmaide

Finnmárkku fylkkagiella lea jagi 2000-logu rájes várren sierra ruđaid sámi kulturdoaimmaide maid buohkat sáhttet ohcat. Sámedikki juolludaneavttut eai gusto dáidda ruđaide. Ruhtadoarjaga sáhttet ohcat ásahasat, organisašuvnnat, fitnodagat, searvvit/ovttastusat, eaŋkiljoavkkut ja eaŋkilolbmot.

Njuolggadusaid ektui galgá ruhtadoarjja ovddidit ja nannet sámi kultuvrra ja servodateallima Finnmárkku fylkkas ovttasbargošiehtadusa artihkal 1 ulbmiliid mielde, gaskal Finnmárkku fylkkagiella ja Sámedikki.

Jagi 2010 várrejuvvui 800 000,- kruvnnu sámi kulturdoaimmaide, mas 300 000,- geavahuvvo sámi museaide. Ovttasbargošiehtadusa vuodul gaskal fylkkagiella ja Sámedikkiin lea fylkkagielladas oppalaš ovddasvástádus sámi museaid hárrái, ja galgá juolludit guvllolaš doaimbadoarjaga sámi museaide.

Báhcán 500 000,- kruvnnus máksojuvvui jagi 2010 doaimbadoarjja sámi giellaguovddážiidda Finnmárkku ja Infonuorra neahttabáikái. Dasto juolluduvvui doarjja heargevuodjimiidda, skuvlakonsertii Sámi álbmotbeaivvi doaluid oktavuodas, sámi filmaprošeavttaide, Arctic Winter Games valástallamii, eamiálbmot báikenammakonferensii ja muđui eará smávit kulturprošeavttaide.

Vuonnamárkanat 2011.

Govven: Elen R Sara

Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven)

Kapittel 1. Allmenne bestemmelser.

§ 1-1. Lovens formål.

Lovens formål er å legge forholdene til rette for at den samiske folkegruppe i Norge kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.

§ 1-2. Sametinget.

Den samiske folkegruppe skal ha et eget landsomfattende sameting valgt av og blant samene.

§ 1-3. Sametingets årsmelding.

Sametingets årsmelding sendes til Kongen.

§ 1-4. Statens økonomiske ansvar.

De særlige utgifter som påføres fylkeskommuner og kommuner ved valg til Sametinget dekkes av staten. Kongen gir forskrift om gjennomføring av første ledd.

§ 1-5. Samisk språk

Samisk og norsk er likeverdige språk. De skal være likestilte språk etter bestemmelsene i kapittel 3.

Tilføyd ved lov 21 des 1990 nr. 78.

§ 1-6. Det samiske flagget

Det samiske flagget er flagget godkjent av den 13. nordiske samekonferansen 15. august 1986.

Sametinget kan ved forskrift gi nærmere bestemmelser om bruken av det samiske flagget.

Tilføyd ved lov 11 apr 2003 nr. 22.

Kapittel 3. Samisk språk.

§ 3-1. Definisjoner

I dette kapitlet menes med:

1. Forvaltningsområdet for samisk språk: de kommunene som Kongen i forskrift har fastsatt at skal inngå i forvaltningsområdet for samisk språk,

2. Offentlige organ: ethvert organ for stat og kommune,

3. Lokalt offentlig organ i forvaltningsområdet: ethvert kommunalt, fylkeskommunalt og statlig organ som har en tjenestekrets som omfatter en kommune eller en del av en kommune i forvaltningsområdet for samisk språk,

4. Regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet: ethvert fylkeskommunalt og statlig organ som har en tjenestekrets som helt eller delvis omfatter flere av kommunene i forvaltningsområdet for samisk språk, men som likevel ikke er landsomfattende.

Tilføyd ved lov 21 des 1990 nr. 78, endret ved lov 17 juni 2005 nr. 99 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 656).

§ 3-2. Oversettelse av regler.

Kunngjøringer og skjema

Lover og forskrifter av særlig interesse for hele eller deler av den samiske befolkning, skal oversettes til samisk.

Kunngjøringer fra offentlige organ som særlig retter seg mot hele eller deler av befolkningen i forvaltningsområdet, skal skje både på samisk og norsk.

Skjema til bruk overfor et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet skal foreligge både på samisk og norsk. Kongen gir nærmere regler om iverksetting av denne bestemmelsen.

Tilføyd ved lov 21 des 1990 nr. 78.

§ 3-3. Rett til svar på samisk

Den som henvender seg på samisk til et lokalt offentlig organ i forvaltningsområdet, har rett til svar på samisk. Dette gjelder likevel ikke ved muntlige henvendelser til tjenestemenn som utfører oppdrag utenfor organets kontor.

Den som henvender seg skriftlig på samisk til et regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet, har rett til skriftlig svar på samisk. Kongen kan i særlige

tilfeller gjøre unntak for bestemte regionale offentlige organ.

Tilføyd ved lov 21 des 1990 nr. 78 (ikr. 1 jan 1993).

§ 3-4. Utvidet rett til bruk av samisk i rettsvesenet

For domstoler med embetskrets som helt eller delvis omfatter forvaltningsområdet, gjelder i tillegg følgende regler om bruk av samisk:

1. Enhver har rett til å inngi prosesskriv med bilag, skriftlige bevis eller andre skriftlige henvendelser på samisk. Skal domstolen formidle henvendelsen til en motpart, sørger den for oversettelse til norsk. Oversettelse kan unnlates dersom motparten samtykker.

2. Enhver har rett til å henvende seg muntlig til domstolen på samisk dersom rettergangslovgivningen gir adgang til muntlig istedenfor skriftlig henvendelse. Har domstolen plikt til å nedtegne henvendelsen, kan den som fremmer henvendelsen, kreve at nedtegnelsen skjer på samisk. Et slikt krav bryter ingen frist. Nr. 1 andre og tredje punktum gjelder tilsvarende.

3. Enhver har rett til å tale samisk i rettsmøter. Skal noen som ikke kan samisk delta i forhandlingene, brukes en tolk som retten har oppnevnt eller godkjent.

4. Når en part begjærer det, kan rettens leder bestemme at forhandlingspråket skal være samisk. Nr. 3 andre punktum gjelder tilsvarende.

5. Er forhandlingspråket samisk, kan rettens leder bestemme at også rettsboken skal føres på samisk. Domstolen sørger for oversettelse til norsk.

6. Domstolen sørger for at rettsbøker som er skrevet på norsk, oversettes til samisk når en part krever det. Et slikt krav bryter ingen frist.

For politi og påtalemyndighet med tjenestekrets som helt eller delvis omfatter forvaltningsområdet, gjelder i tillegg følgende regler om bruk av samisk:

1. Enhver har rett til å tale samisk i avhør på organets kontor.
2. Enhver har rett til å bruke samisk ved muntlig anmeldelse og rettsmiddel-erklæring.

For kriminalomsorgens anstalter i Troms og Finnmark gjelder i tillegg følgende regler om bruk av samisk:

1. § 3-5 gjelder tilsvarende for innsatte.
2. Innsatte har rett til å bruke samisk overfor hverandre og overfor sine pårørende.
3. Innsatte har rett til å bruke samisk ved muntlig rettsmiddeklæring til fengselsmyndigheten.

Tilføyd ved lov 21 des 1990 nr. 78, endret ved lover 20 juni 2003 nr. 45 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 712), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 3-5. Utvidet rett til bruk av samisk i helse- og sosialsektoren

Den som ønsker å bruke samisk for å ivareta egne interesser overfor lokale og regionale offentlige helse- og sosialinstitusjoner i forvaltningsområdet, har rett til å bli betjent på samisk.

Tilføyd ved lov 21 des 1990 nr. 78.

§ 3-6. Individuelle kirkelige tjenester

Enhver har rett til individuelle kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter i forvaltningsområdet.

Tilføyd ved lov 21 des 1990 nr. 78.

§ 3-7. Rett til utdanningspermisjon

Tilsatte i et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet har rett til permisjon med lønn for å skaffe seg kunnskap i samisk når organet har behov for slik kunnskap. Retten kan

gjøres avhengig av at den tilsatte forplikter seg til å arbeide for organet en viss tid etter utdanningen. Kongen gir nærmere regler om gjennomføringen av disse bestemmelsene.

Tilføyd ved lov 21 des 1990 nr. 78.

§ 3-8. Rett til opplæring i samisk

Enhver har rett til opplæring i samisk. Kongen kan gi nærmere regler om gjennomføringen av denne bestemmelsen. For opplæring i og på samisk gjelder reglene i og i medhold av lov om grunnskolen og den vidaregående opplæringa (opplæringslova).

Tilføyd ved lov 21 des 1990 nr. 78, endret ved lov 17 juli 1998 nr. 61 (ikr. 1 aug 1999 iflg. res. 27 nov 1998 nr. 1096).

§ 3-9. Samisk i den kommunale forvaltning

Kommunestyret kan bestemme at samisk skal være likestilt med norsk i hele eller deler av den kommunale forvaltning.

Tilføyd ved lov 21 des 1990 nr. 78.

§ 3-10. Utvidelse av bestemmelsenes virkeområde

Kongen kan fastsette at bestemmelsene i dette kapitlet som er begrenset til lokale eller regionale offentlige organ i forvaltningsområdet, helt eller delvis også skal gjelde for andre offentlige organ eller for private rettssubjekt når de treffer vedtak på vegne av stat eller kommune.

Tilføyd ved lov 21 des 1990 nr. 78.

§ 3-11. Klage

Dersom et offentlig organ ikke følger bestemmelsene i dette kapitlet, kan den som saken direkte gjelder, klage til det organet som er nærmest overordnet det organet klagen angår. Fylkesmannen er klageinstans når klagen angår kommunale eller fylkeskommunale organ. Også landsomfattende samiske organisasjoner og landsomfattende offentlige organer med oppgaver av særlig betydning for hele eller deler av

den samiske befolkningen, har klagerett i slike saker. Det samme gjelder i saker hvor ingen enkeltperson er særskilt berørt.

Tilføyd ved lov 21 des 1990 nr. 78.

§ 3-12. Organisering av samisk språkarbeid

Sametinget skal arbeide for vern og videre utvikling av samiske språk i Norge. Sametinget utarbeider hvert fjerde år en rapport til Kongen om situasjonen for samiske språk i Norge.

Tilføyd ved lov 21 des 1990 nr. 78, endret ved lov 13 des 2002 nr. 81 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 13 des 2002 nr. 1394).